

FILHARMONIA
10 GORZOWSKA
LAT

4 GRUDNIA 2020
PIĄTEK, 19:00, SALA KONCERTOWA

PIĘKNY HÄNDEL
KONCERT
BAROKOWY

Photo by Świeczkowska Photographer

Karolina Borowczyk mezzosopran

Jakub Borowczyk kontratenor

Orkiestra Filharmonii Gorzowskiej

Jacek Kraszewski dyrygent

Energia Ciepła S.A.

PROGRAM

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL (1685-1759)

Uwertura HWV 336	7'
Aria Rinalda <i>Cara sposa</i> z I aktu opery <i>Rinaldo</i>	10'
Aria Bradamante <i>È gelosia</i> z I aktu opery <i>Alcina</i>	5'
<i>Przybycie Królowej Saby</i> z oratorium <i>Salomon</i>	4'
Aria Bertarida <i>Confusa si miri</i> z I aktu opery <i>Rodelinda, Regina di Longobardi</i>	5'
Aria Bradamante <i>All'alma fedel</i> z III aktu opery <i>Alcina</i>	4'
Duet Floridante i Elmiry <i>Oh mia cara</i> z I aktu opery <i>Floridante</i>	7'
<i>Water Music</i> HWV 348-350	45'
I Suita F-dur HWV 348	
<i>Overture</i>	
<i>Adagio e staccato</i>	
<i>Allegro-Andante-Allegro</i>	
<i>[Allegro]</i>	
<i>Air</i>	
<i>Minuet</i>	
<i>Bourrée</i>	
<i>Hornpipe</i>	
<i>[Allegro]</i>	
II Suita D-dur HWV 349	
<i>Overture</i>	
<i>Alla Hornpipe</i>	
<i>Minuet</i>	
<i>Lentement</i>	
<i>Bourrée</i>	
III Suita G-dur HWV 350	
<i>[Sarabande]</i>	
<i>Rigaudon</i>	
<i>Minuet</i>	
<i>Gigue</i>	

O UTWORACH

Händel, Handel, a może Haendel? – o twórcę *Muzyki na wodzie* wciąż toczy się cichy spór. Za narodowego kompozytora uważany jest bowiem w dwóch krajach: w Niemczech, gdzie się urodził oraz w Wielkiej Brytanii, w której w 1727 roku nadano mu obywatelstwo. Tam także jako królewski kompozytor i ulubieniec publiczności operowej zdobył sławę oraz fortunę. Pomogła mu w tym z pewnością jego ekstrawertyczna natura oraz wyjątkowa otwartość na nowe pomysły.

Twórca najpiękniejszych melodii świata bardzo szybko zorientował się, że ma wielki dar do tworzenia dramaturgii teatralnej i myślenia obrazami scenicznymi. Było to zresztą cechą z gruntu barokową – charakterystyczną dla epoki rozmiłowanej w silnych kontrastach, gwałtownych emocjach i grze przeciwieństw. To dla opery Händel porzuca więc studia prawnicze, by zostać skrzypkiem i klawesynistą, a zamiast starać się o stanowisko organisty w protestanckim kościele w rodzinnej Saksonii – wyjeżdża do Hamburga, by tam grać w orkiestrze operowej. Wreszcie wyrusza w podróż do Włoch, ojczyzny opery, by poznawać tajniki gatunku. Na efekty tak intensywnej edukacji nie trzeba było długo czekać. Händlowski geniusz operowy objawił się szybko i kompleksowo – zarówno w mistrzowskiej inwencji melodycznej, jak i w niezwykle wycuciu scenicznego działania się oraz umiejętności psychologicznego portretowania bohaterów, których kompozytor nierzadko „ożywił” swoją muzyką, tuszując niedostatki libretta. Momentem przełomowym w życiu Händla okazała się brawurowa i pełna wirtuozerii opera *Rinaldo* (1711) wystawiona w Londyńskim The Queen’s Theatre. Wielkie powodzenie dzieła zadecydowało o dalszych losach kompozytora i jego decyzji, by na stałe osiedlić w Anglii. Tam też powstały i premiery miały m.in. takie opery jak *Floridante* (1721), *Rodelinda* (1725) i *Alcina* (1735), z których arie oraz duet zabrzmiały podczas koncertu. Partie kontratenorowe, które usłyszymy, pisane były w oryginale na męski głos altowy i przeznaczone do wykonania przez śpiewaków – kastratów, bardzo cenionych w epoce baroku.

Nie jest żadną tajemnicą, że Händel, oprócz talentu i wyobraźni do komponowania, miał również żylkę do interesu i potrafił pisać tak, żeby jego muzyka się dobrze sprzedawała, przynosząc przy okazji duży zysk i równie dużą sławę. Sława nakręcała zaś popyt, a popyt wysokość gaży za kolejne utwory. W przeciwieństwie do swego rówieśnika Bacha – Händel nigdy też nie stronił od tworzenia dzieł przystępnych, dedykowanych szerokiej publiczności. Ich najpełniejszą realizacją były w baroku utwory przeznaczone do wykonywania przy rozmaitych okazjach na wolnym powietrzu – w parkach czy ogrodach. Jednym z najpiękniejszych przykładów takiej twórczości jest *Muzyka na wodzie* (1715-1736), ujęta w formę trzech suit. Każda z nich składa się z szeregu różnych utworów – tańców, śpiewnych adagiów, melodii ludowych i arii – tworzących wdzięczną całość, przy czym w nazewnictwie poszczególnych części istnieje pewna dowolność, z zachowaniem uwertur, menuetów, bourree oraz hornpipe’a. Ponieważ dzieło przeznaczone było do wykonywania na wolnym powietrzu (Händel miał wykonać je wraz z zespołem muzycznym na łodzi, towarzysząc królowi Jerzemu I podczas jego przejażdżki statkiem po Tamizie), skład orkiestry opierał się na smyczkach oraz zwiększonej obsadzie instrumentów dętych. W pierwszej suicie charakterystyczne są rogi, w suicie drugiej prym wiodą trąbki, w trzeciej zaś wiodącą rolę odgrywają flety. Händlowska *Muzyka na wodzie* jest zarazem jednym z niewielu utworów incydentalnych, napisanych na jedną konkretną okazję, który nie popadł w zapomnienie i po niemal trzystu latach od wydania wciąż należy do kanonu najbardziej lubianych dzieł barokowych.

JACEK KRASZEWSKI DYRYGENT

Urodzony w Szczecinie, jest absolwentem szcze- cińskich szkół muzycznych w klasie skrzypiec. W latach 1965-1973 był chórzystą Szczecińskiego Chóru Chłopi- ęcego „Słowiki”, prowadzonego przez Jana Szyrockiego. W latach 1976-1978 był skrzypkiem orkiestry symfonicznej Państwowej Filharmonii Szczecińskiej im. M. Karłowicza. W latach 1978-1982 studiował w Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu w klasie dyrygentury prof. Witolda Krzemińskiego. Uzyskał dyplom z wyróżnieniem oraz nagrodę rektora. Już podczas drugiego roku studiów debiutował jako dyrygent na koncertach symfonicznych z orkiestrą Filharmonii Szczecińskiej, zyskując wysokie uznanie zespołu, publiczności i krytyki. W latach 1978-1992 związany był z Operą i Operetką w Szczecinie jako skrzypek, dyrygent, a od 1989 roku – dyrektor naczelny i artystyczny. Z zespołem tym wielokrotnie występował w Austrii, Danii, Holandii, Niemczech, Szwajcarii oraz we Włoszech. Był w tym czasie częstym gościem Landestheater Dessau, gdzie prowadził m.in. *Halke*, *Traviatę*, *Toscę*, *Madame Butterfly* i inne. Współpracował również jako kierownik muzyczny i aranżer z teatrami dramatycznymi Szczecina, równolegle prowadził działalność koncertową jako dyrygent Filharmonii Szczecińskiej. Był jednym z inicjatorów i organizatorów Festiwalu Muzyki Współczesnej „Młoda Muzyka Polska”, który odbywał się w latach 1985-1987 w Szczecinie. Koncertował z tak wybitnymi solistami, jak m.in.: Andrzej Bauer, Julius Berger, Beata Bilińska, Nancy Casanova, Halina Czerny-Stefańska, Ewa Czermak, Barbara Hesse-Bukowska, Krzysztof Jakowicz, Krzysztof Jabłoński, Stefan Kamasa, Kevin Kenner, Adam Klocek, Izabela Kłosińska, Adam Kruszewski, Barbara Kubiak, Konstanty Andrzej Kulka, Roman Perucki, Ewa Podleś, Agnieszka Rehlis, Agata Szymczewska, Tomasz Strahl, Romuald Tesarowicz, Lew Własenko, Michaił Woskresienski, Adam

Zdunikowski, Tadeusz Żmudziński. Pod jego batutą debiutował jeden z najwybitniejszych dziś skrzypków młodego pokolenia – Bartłomiej Nizioł.

W latach 1982-1987 pracował jako asystent w Akademii Muzycznej w Poznaniu – Filia w Szczecinie. W latach 1993-1996 pracował jako dyrygent w Teatrze Wielkim im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu, pełniąc w nim, w sezonie artystycznym 1994/1995, obowiązki dyrektora artystycznego. Od 1994 roku współpracował z Polską Operą Telewizyjną we Wrocławiu, z Polskim Teatrem Tańca w Poznaniu oraz z zespołem Ballet Classique de Paris. W latach 1993-1998 był dyrektorem artystycznym letnich Międzynarodowych Warsztatów Muzycznych, odbywających się w Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie. Z tworzoną podczas nich orkiestrą symfoniczną koncertował m.in. na Międzynarodowym Festiwalu w Kamieniu Pomorskim. Od 1998 roku jest dyrygentem młodzieżowej Polsko-Niemieckiej Orkiestry Symfonicznej „Pomerania”. Współpracował też z Telewizją Polską, opracowując programy poświęcone operze, baletowi i muzyce symfonicznej. Jest częstym gościem polskich i zagranicznych zespołów symfonicznych i operowych.

W latach 2005-2007 był zastępcą dyrektora ds. artystycznych w Operze na Zamku w Szczecinie. W listopadzie 2013 został dyrygentem Szczecińskiego Chóru Męskiego „Słowiki 60” im. Jana Szyrockiego. Jest profesorem nadzwyczajnym Akademii Sztuki w Szczecinie.

KAROLINA BOROWCZYK MEZZOSOPRAN

Absolwentka studiów magisterskich Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku, w klasie dr hab. Ewy Marciniak. Studia licencjackie ukończyła w klasie dr Aleksandry Kucharskiej-Szeffler. Umiejętności aktorskie rozwijała pod opieką ad. dr Doroty Kolak, mgr Magdaleny Boć, mgr Marty Jankowskiej oraz ad. dra Dariusza Szymaniaka. Zanim rozpoczęła studia należała do zespołu „Scena 148” przy Teatrze Miejskim w Gdyni.

Uczestniczyła w kursach mistrzowskich prowadzonych przez śpiewaków i pedagogów takich jak prof. Helena Łazarska, Ewa Podleś, prof. Ewa Łzykowska, prof. Piotr Łykowski, dr Marek Rzepka, Adiego Bara czy zespół Neue Vocalsolisten Stuttgart. Była aktywną uczestniczką festiwalu muzyki dawnej w Jarosławiu „Pieśń naszych korzeni”, gdzie wraz z chórem festiwalowym zaśpiewała takie dzieła jak *Mesjasz* Georga Friedricha Haendla (dyr. Robert Hugo), *Vespro della Beata Virgine* Claudia Monteverdiego (dyr. Marcel Pérès) czy *Missa in D* Františka Xavera Brixięgo (dyr. o. Dawid Kupisz OP).

W 2013 roku wykonała partię solową w dziele *The Armed Man – A Mass for Peace* Karla Jenkinsa (dyr. Marcin Tomczak). Wystąpiła w Centrum św. Jana w spektaklach studenckich przygotowanych przez Akademię Muzyczną w Gdańsku. Były to takie opery jak: *Suor Angelica* Giacomo Pucciniego czy *Orfeusz*

i *Eurydyka* Christoph W. Glucka. Śpiewała również w zespole kameralnym Studentów Wydziału Wokalno-Aktorskiego, z którym wykonała partie chóralsne *The Choice of Hercules* G.F. Haendla. W czerwcu 2014 uczestniczyła w projekcie dyplomantów – *Così fan tutte* Wolfganga Amadeusza Mozarta w reżyserii Krzysztofa Knurka – wystawionym w Centrum św. Jana w Gdańsku.

W 2015 roku w Elblągu wykonała *Stabat Mater* Giovanniego Battisty Pergolesiego (dyr. Michał Krężlewski). W maju 2015 sama zorganizowała i wystawiła koncertową wersję opery *Orlando* Haendla, w której zaśpiewała tytułową rolę. Dyplom ten otrzymał ocenę celującą. W 2016 roku przeszła pozytywnie przesłuchania i dołączyła do zespołu Internationale Chorakademie Lübeck pod batutą Rolfa Becka, z którym wykonała oratorium *Mesjasz* Haendla oraz *Petite Messe Solennelle* Gioacchina Rossiniego. W obu projektach została zaproszona do wykonania części partii solowych (do każdej arii wybierany był inny solista). Dzięki tej kooperacji miała możliwość uczestniczenia w warsztatach z międzynarodowej klasy zespołem Calmus Ensemble. Ponadto w ramach tego projektu wybrani soliści brali udział w klasach mistrzowskich prowadzonych przez Margreet Honig oraz Marcela Boone'a. W czerwcu 2017 ukończyła uczelnię, wykonując partię Bradaman-te w operze *Alcina* Haendla oraz śpiewając swój recital magisterski, na który złożyły się m.in. partia Farnace z opery *Mitridate, re di Ponto* Mozarta czy aria Erdy z opery *Das Rheingold* Richarda Wagnera.

Jest wykonawczynią wielu utworów współczesnych napisanych przez gdańskich kompozytorów: Annę Roćławską, Wojciecha Frycza, Piotra Jędrzejczyka, Joannę Złotkowską. Na kursie w Dusznikach-Zdroju (luty 2015) otrzymała dyplom uznania za wyróżniające się wykonanie utworu podczas finałowego koncertu uczestników. Należała do chóru „Tutti e Solo” pod batutą mgr Wiktorii Batarowskiej, z którym m.in. nagrała płytę z współczesnymi ukraińskimi kantatami na chór i solistów a cappella (*Cztery pory roku* i *Kantata karpacka* Lesji Dyzcko), wykonując w nich dwie partie solowe. Od początku roku 2018 związana jest z zespołem Cappella Gedanensis jako stały doangaż w głosie altowym.

W roku 2018 nagrała płytę z dr hab. Witosławą Frankowską pt. *Navigare*. Na koncie ma również nagranie płyty z utworami Krzysztofa Olczaka do słów Tomasza Fopke, udział w nagraniu utworów chóralskiej muzyki cerkiewnej w Cerkwi św. Mikołaja w Gdańsku (dyr. Anastazja Senkavets), a także płytę zawierającą kompozycje współczesnych kompozytorów gdańskich, na której wraz z Dominiką Glipiak wykonała cykl pieśni Anny Roćławskiej-Musialczyk.

Od 20 maja 2017 jest szczęśliwą żoną kontratenora altowego, Jakuba Borowczyka.

JAKUB BOROWCZYK KONTRATENOR ALTOWY

w operze *Dydona i Eneasza* pod kierownictwem Przemysława Stanisławskiego. W 2019 roku wcielił się w rolę Apolla w operze *Apollo i Hiacynt* Mozarta pod batutą Przemysława Stanisławskiego i w reżyserii Dariusza Paradowskiego, wystawianej w Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku.

Wykonuje także liczne recitale solowe, chociażby w 2016 roku w ramach festiwalu „Ostatni dzień lata” w Gdyni czy w 2017 roku recital „Zakochany Szekspir” w ramach Światowego Dnia Poezji w Gdańsku. Z dużym zainteresowaniem sięga też po repertuar oratoryjno-kantatowy. W 2018 roku brał udział w trasie koncertowej z Orkiestrą Kameralną Akademii Muzycznej w Gdańsku pod batutą Przemysława Stanisławskiego, w którą wykonał partię solową w *Stabat Mater* Giovanniego Battisty Pergolesiego. Wykonuje również liczne pieśni – najchętniej te oparte na ludowych melodiach angielskich, szkockich czy irlandzkich. Inspirujące dla niego są również utwory muzyki współczesnej – Philipa Glassa, Benjamin Brittena, Arvo Pärtta i innych.

W czerwcu 2017 roku nagrał partię solową do spektaklu *Zakochany Szekspir* w reżyserii Pawła Aignera. Sztuka była wystawiana w Teatrze Szekspirowskim Gdańsku, a samego nagrania dokonano w Studiu Radia Gdańsk. Od tamtego czasu współpracował z Operą Bałtycką w Gdańsku w ramach projektu *Mor(ż)e Opera*, którego finał miał miejsce w 2018 roku. W listopadzie 2019 w Minoritenkirche w Wiedniu zaśpiewał partię solową w dziele Lery Auerbach *Goetia 72. In umbra lucis* (2019) przy współpracy z zespołem Cracow Singers. W maju 2020 miał zadebiutować w partii Elihu w operze Krzesimira Dębskiego *Hiob*, którego prapremiera w Polskiej Operze Królewskiej musiała zostać przesunięta z powodu pandemii.

Absolwent Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku, w klasie prof. zw. dra hab. Piotra Kusiewicza. Studia zakończył dyplomem z wyróżnieniem. Umiejętności aktorskie rozwijał pod opieką dr Doroty Kolak, mgr Marty Jankowskiej oraz dra Dariusza Szymaniaka. W latach 1997-2013 członek chóru chłopięcego i męskiego Filharmonii Poznańskiej „Poznańskie Słowiki” w głosie altowym; uczestnik wielu tournée międzynarodowych i polskich pod batutą Stefana Stuligrosza. W roku 2011 zdobył tytuł licencjata na kierunku Muzykologia Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. W latach 2010-2013 członek zespołu kameralnego muzyki dawnej „Anonymus”.

Uczestniczył w kursach mistrzowskich prowadzonych przez śpiewaków i pedagogów takich jak: prof. Piotr Łykowski, Matthias Rexroth, Kai Wessel, dr Marek Rzepkaczy Ewa Podleś. Zdobywca wyróżnienia (II i III miejsca nie przyznano) na I Ogólnopolskim konkursie wokalnym w Jeleniej Górze „Vox Populi”.

W 2015 roku, na pierwszym roku studiów licencjackich, wykonał partię trzeciego chłopca w operze *Czardziejski flet* Wolfganga Amadeusza Mozarta (dyr. Sylwia Janiak-Kobylińska), wystawianej w Centrum św. Jana w Gdańsku. W 2018 roku zaśpiewał partię Ducha